

No's tornen
Los originals.

Setmanari Català il·lustrat

Jurt l'èdumenge

¿ La rebifalla; anirà per bé?

Lo teatro català està per terra; lo teatro català avuy no existirà; lo teatro català... això y moltes coses més hi sentit dir, a gent que's creuen estimar a sa patria.

Que nosaltres hem comès un crim en la personalitat de teatro català; ens guardarem com de cremar-nos, de posar-ho en dubte.

En Frederic Soler ens donà un teatro, un teatro com no ni havia cap aquí; ens el arreglà; ens el guarneí, ens el posà a la mida dels millors que s'ocorriam; en Frederic Soler, s'hi gasta la seva salut, la seva present y tot. Mentre va poguer fer-ho ell, no va dir res a ningú y tot pleu de esperança després; ja

fa uns anem trayent los grills que us empresonavan, ja som amos de nostre teatro, aviat ho serem de nostra patria. Però arribà 'l dia, en que 'l gran home agobiat per 'l pes de son treball, no pogué seguir més, y demanà ajuda; nosaltres ja l'ajudarem, ja hi acudirem a son auxili; però no hi sapiguérem.

Lo teatro català avuy va cada dia més malament, nos teniam de confiar de las obras que i'havien estat en sa fundació; volem fer anar la maquina sense afegirhi carbó, y això no podia ser.

Parà algun temps, arribà algun temps, arribà algun temps, fins que al-
tun ho atovarem del carbó y n'hi afegirem però llavors no nos recordarem del di. Nostre teatro, feya una existencia americana y li donarem lo estroctament necessari per viure per lo que 'us haviam abiat atrasat, atrasat, y in-

Catalunya pintoresca

La Bisbal del Penedès

Entrant al poble

LO CONCELLER

quan per sa fundació 's podria dir que es-
tàvem à la altura d'aquells temps, des-
pres no ho podríam dirho perquè no ha-
biam adelantat res. Mentres lo nostre
teatro anava fent aquesta vida, la
gent d'aquí de nostros fronteras trevalla-
va y 's tancava 'l cap, perquè 'l tea-
tro no deidia en res de las epocas per-
què anava passant, prova es; las mel-
tas obras de gust eminentment modern
que 's hi estrenaven.....

¿I nosaltros? clar que com mes s'a-
nava adelantant lo teatro fora, mes
palpablement 's anava veient lo nostre
atras, la nostra inacció. ¿que ferti con-
tentar-nos d'ixent: lo teatro catalá
está per terra, lo teatro catalá es mort
y aixes matarlo per bota y escarni de
nostra aguada Catalunya? ¿que diria
l'immortal Soler desde sa tomba?

No; lo verdaders catalans no ho
van dirho. Ja ho sabiam que anava
per terra; estabam quasi be segurs de
que moriria però quan vejam qu'és
ser s'en vá d'aquesta vida, els que á
ell estívenem no 'ns dolen sacrificis y
busquem tota clase de meios per salvarla.

Aixó foren els verdaders catalans;
sense escampar la que 's creyem nos-
tra futura deshonra, trevallavan per
salvarlo d'aquella mort imminent
y segura. Fruit d'aquest treball, fou
lo veure en nostre teatro obras de
gust modern com "Las falsas bur-
quesas" d'Adolf Bruckner, "Terra baixa"

del eminent Gimera, "Matrimonis
fi de sigle" d'Antón Ferrer y Bodina,
"Lo Nuvi" del malagnanyat Felin y
Bodina, y la ultimament estrenada
en nostre teatro Principal "Bluny
dels ulls y aprop del cor" de Modest
Urgell. Aquestos son los verdaders
ayudants de nostre teatro. Lo tea-
tro Catalá havia arribat á l'ar-
gonia; i serà aixó la rebifalla?
¿anirà per bé?

Gillem de Moncada

La fontana y la rosa.

(de Victor Hugo.)

Fin la fontana á la rosa;
-¿Que 'n fas tu precitada flor,
del plor que l'hermosa ambada
llensa en ton calzer d'amor?
Y l'hi respongué la rosa:
-¿Que 'n fas tu tomba ennegrida
de lo que ton fons amaga
y devora cada dia? -
-Jo parfums dono á la terra
ab el plor del demati. -
-i Jo ma ànima al cel envio
per cada cos que ve á mi! -

Per la traducció

General Gimera Ponsot.

En mitj dels jardins d'amor
de nit me deixa l'ingrata;
mes no m'hi he perdo; segeixo
l'aroma de sas petxatats
Joaquim Fier.

- Amorosa -

Perquè somiu eternament hermosa?
 És que en ton cor eterna es l'alegria?
 Oh dona que has nascut per estimarme,
 Din, y rin mes parar quing es ton riu
 Quelcom que fa pujar fins a nos llavis
 Un muris tan amards que ls envatgina;
 Din, y rin sens parar quing ta rialla
 Fal volta al esdafir per mi no sia
 Mes qu' un gemèch llunyà eco d' un altre
 Qu' ix de mon pit al veure ta alegria...
 Tornabi, tornabi si cal y quan s'acabi
 Ton riu ser nervis, preu de ma vida
 La forsa misteriosa que l'aguanta
 Ser ser ton esclau...! y torna a riure
 Quing jo també riure y ma rialla
 Perà un tetrids renò de ma follia.

Joan Cendra Muntada.

- Nota trista -

i Quina tarda! La terra caldeja
 da pels xardorosos raigs d' un sol de ju-
 liol, la fulleraca immovil; la respi-
 ració fins se feya pensosa en aquella
 immensa plana.

Al lluny se veya, com llista blan-
 ca pintada sobre aquella terra roja y
 bullenta, la carretera.

Un home, jove encara, anava
 fent via, amunt, amunt; devades s'a-
 turava per respirar aquell ayre car-
 lent que encostas de donarli l'halit que
 cercava, li feya decandir mes y mes

las foras; mes ell, amunt, amunt fi-
 tant no ells en terra, batenli'ls
 polsos y amarat de rubi.

i Quina calda! no puels mes, no
 puels mes y pensar que t'este mo-
 rint; l'cor me fa mal; pero si s'mo-
 ris sense veurela. « Y com si aquest
 pensament lo haquès donat corat-
 ja, emprungué son canvi ab mes
 valera.

La sed l'ofegava, y devant d'a-
 quella plana tan grant, impotent
 immensa i' espahordi y queda es-
 tatichs s'ona estona. Fan un ultim
 esforç y torna a caminar dibentat
 -loch un covart-.....

bra ja nit quant arriua al po-
 ble; a la porta d' una casa estavan
 enrabonant dos donas; ell passau sen-
 ti que deyau. - Are acaba de morir
 iquan lo seu riu ho sabrà!.....

No senti res mes. Bayque en te-
 ra aplomat y queda, ort, fret...

Una llagrima, la ultima bri-
 llava encara en son rostre dos ho-
 ras despres a la llum trinta de la
 llum que l'vetllava.

La dona Dimas.

Sempre la dona os dirà
 per mes qu' haigi dat son cor
 a un altre hom, en altre temps,
 que os dona son primè amor

Joseph Ferré Boig

- TEATROS -

Principal

Dilluns tingué lloc en aquest teatre lo benefici de la simpàtica actriu Lita Doums posau en escena lo magnífic drama de Soler, "Lo Tower de tall" y la sarsuela "Chateau Margaux". La sala d'esperança estava plena de gom a gom lo que no era d'estranya tractança de la estudiosa Lita Doums; havien rebut infinitat de regalos, alguns dells de molt valor per lo que felicitem a la jove actriu desitjant li prosperitat en sa ben conuersada carrera.

Demà ven verificarse lo benefici del actor D. Antoni Mitau, estarian tot lo programa que s'compondrà del drama "Vents d'oratge" dels Sr. Quera y Latorrada, l' monòloch del Sr. Escalier "L'entreacte" y la comedia del Sr. Baró "Un patí de rebinat". Li auguram un ple

Novena

Continua en aquest teatre las representacions de "Lo Nuri". Dilluns després de la representació de dit drama, s'estronà la comedia en dos actes: "Morris vivendi" de D. Albert Llana.

Es una comedia bonica y ple-

ria de xistes de bona llegenda. L'arquiu meu està basat en lo seguent: una serie de matrimonis en els quals marit y muller s'fan morros mutuament; això dona lloc a escenas molt magnudas venint en conjunt una obra digna del Sr. Llana.

Kalip.

→ DE TOT →

Ara tindrà lloc en la tombola organizada en lo palau de Bellas-Arts a benefici dels inundats, un concert per l'Orfeo Català executant las bonicas peces "Jouis y plangy" y "De bon mati" de Clavé. Lo pastoret de Millet, la marxa dels indians y "Uhar de champagne de Lohmer. la bonica canço de Lambotte y algunas altres.

Dissabtes tingué lloc en la llubida societat esquerra del Curancho (Arbon 29) una funció a benefici del jove actor D. Joan Santanusa posau en escena lo magnífic drama "La clau de casa" en el que hi escoltarem justos aplausos las Srtes Casas (germanas, segura y 'ls Sr. Santanusa' Gimenez, Torralba, Vilaplana, Alonso y Batet. Acabà la funció ab una divertida peca castellana.

Ha reaparegut a Olot lo setmanari "L'Oloti" mpés temps ausonar.

La correspondencia al N° proxima.